

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง "ความเปลี่ยนแปลงของรายการโทรทัศน์ช่วงก่อนและหลังการขยายเวลาออกอากาศเสรี 24 ชั่วโมง (มีนาคม 2534 ถึง กุมภาพันธ์ 2535)" ใช้วิธีการสัมภาษณ์ และ วิเคราะห์เอกสาร (Document Analysis) เป็นแนวทางในการศึกษา โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อที่จะเปรียบเทียบลักษณะและสัดส่วนของรายการโทรทัศน์ ในช่วงก่อนและหลังการขยายเวลาออกอากาศเสรี 24 ชั่วโมงว่าเป็นอย่างไร รวมไปถึงว่ามีปัจจัยอะไรบ้างที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับการจัดผังรายการโทรทัศน์ หลังจากที่มีการอนุญาตให้แพร่ภาพออกอากาศได้ตลอด 24 ชั่วโมงแล้ว ซึ่งจะมีรายละเอียดของการศึกษาดังนี้

ประชากร

1. ผังรายการโทรทัศน์ในช่วงเดือนมีนาคม 2534 ถึง กุมภาพันธ์ 2535 ของสถานีโทรทัศน์ 4 สถานี คือ สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 และสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 9
2. ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดผังรายการโทรทัศน์ของแต่ละสถานี ซึ่งได้แก่ หัวหน้าฝ่าย ผู้ช่วยหัวหน้าฝ่ายรายการ หรือ เจ้าหน้าที่ฝ่ายรายการ ของสถานีโทรทัศน์ ทั้ง 4 ช่อง
3. เอกสารอ้างอิงอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดผังรายการโทรทัศน์ การขยายเวลาการออกอากาศเสรี 24 ชั่วโมงของสถานีโทรทัศน์แต่ละช่อง ซึ่งได้แก่ หนังสือ และ บทความต่าง ๆ

กลุ่มตัวอย่าง

ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งเป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างตามที่มีผู้วิจัยเห็นว่ามีความเหมาะสมตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยอันได้แก่

1. กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผังรายการโทรทัศน์ของสถานีโทรทัศน์ทั้ง 4 สถานี ในช่วงเวลาตั้งแต่เดือนมีนาคม พ.ศ. 2534 ถึง กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2535
2. กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดผังรายการโทรทัศน์ของแต่ละสถานี ซึ่งได้แก่
 1. คุณนิมะ ราชิตี ผู้ช่วยหัวหน้าฝ่ายรายการสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3
 2. คุณดลฤทัย ชาตินักรบ เจ้าหน้าที่ฝ่ายจัดรายการสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5
 3. คุณพลากร สมสุวรรณ ผู้ช่วยผู้จัดการฝ่ายรายการสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7
 4. คุณบุปผา อุตระสิงห์ หัวหน้าแผนกวางแผนรายการสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 9

การเก็บรวบรวมข้อมูลและเครื่องมือที่ใช้

การศึกษาวิจัยเรื่อง "ความเปลี่ยนแปลงของรายการโทรทัศน์ช่วงก่อนและหลังการขยายเวลาการออกอากาศเสรี 24 ชั่วโมง (มีนาคม 2534 ถึง กุมภาพันธ์ 2535)" อาศัยวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากผังรายการโทรทัศน์ จะเก็บรวบรวมจากผังรายการโทรทัศน์ของแต่ละสถานีที่ได้จัดทำขึ้น ในช่วงเดือนมีนาคม พ.ศ. 2534 ถึง เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2535 ซึ่งผังรายการโทรทัศน์นี้ ขอได้จากฝ่ายรายการของสถานีโทรทัศน์

ทั้ง 4 ช่อง

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากบุคคลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่กล่าวมาแล้ว ได้ใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (Depth Interview) เพื่อให้ได้ข้อมูล ข้อเท็จจริง เกี่ยวกับลักษณะและสัดส่วนของรายการโทรทัศน์ ในช่วงก่อนและหลังการขยายเวลาออกอากาศเสรี 24 ชั่วโมง ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการจัดผังรายการโทรทัศน์ หลังจากที่มีการขยายเวลาออกอากาศเสรี 24 ชั่วโมง รวมไปถึงนโยบายและความเปลี่ยนแปลงในด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการขยายเวลาออกอากาศเสรี 24 ชั่วโมง ของแต่ละสถานี

3. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารอ้างอิงอื่น ๆ จะเก็บรวบรวมจากห้องสมุด ตลอดจนศูนย์รวมเอกสารต่าง ๆ

การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ข้อมูลที่เป็นผังรายการโทรทัศน์ที่ได้จากแต่ละสถานี จะตรวจสอบ วันที่ เดือน ปีที่นำเสนอ ให้อยู่ในช่วงเวลาที่ต้องการ คือ ช่วงเดือนมีนาคม พ.ศ. 2534 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2535 การตรวจสอบในลักษณะนี้คือการตรวจสอบในเรื่องของเวลา ให้อยู่ในขอบเขตที่กำหนดไว้

2. ข้อมูลประเภทบุคคล สามารถตรวจสอบได้โดยการสัมภาษณ์ซ้ำ หรือเปรียบเทียบกับข้อมูลในเรื่องเดียวกันจากแหล่งอื่น ๆ เช่น การสัมภาษณ์ในหนังสือพิมพ์หรือนิตยสารต่าง ๆ เพื่อพิจารณาว่า ข้อมูลนั้นมีความเป็นไปได้ และมีความสอดคล้องกันหรือไม่

3. ข้อมูลประเภทเอกสารอื่น ๆ ทำการเปรียบเทียบข้อมูลเดียวกันกับเอกสารฉบับอื่น ๆ ว่ามีความสอดคล้องกันหรือไม่อย่างไร แล้วจึงนำข้อมูลนั้นมาใช้ประกอบการศึกษาวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลจากผังรายการโทรทัศน์ ของสถานีโทรทัศน์แต่ละสถานี เพื่อให้ทราบถึง ลักษณะและสัดส่วนของรายการโทรทัศน์ในช่วง ก่อน และ หลัง การขยายเวลาออกอากาศเสรี 24 ชั่วโมง ซึ่งใช้วิธีการแยกประเภทรายการโทรทัศน์ออกเป็น 4 ประเภท คือ

- 1.1 รายการประเภทข่าว
- 1.2 รายการประเภทความรู้
- 1.3 รายการประเภทบันเทิง
- 1.4 รายการประเภทโฆษณา

เมื่อแยกประเภทรายการโทรทัศน์ออกเป็น 4 ประเภทแล้ว จึงทำการนับปริมาณและจัดสัดส่วนของรายการประเภทต่าง ๆ ด้วยการนับเป็นจำนวนนาทีต่อสัปดาห์ในแต่ละเดือน นำมาเปรียบเทียบกับจำนวนนาทีที่ออกอากาศของสถานีโทรทัศน์แต่ละสถานีใน 1 สัปดาห์ แล้วคิดคำนวณออกมาเป็นร้อยละ

2. การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดผังรายการโทรทัศน์หลังจากที่มีการขยายเวลาออกอากาศเสรี 24 ชั่วโมง , ลักษณะและสัดส่วนของรายการโทรทัศน์ ในช่วงก่อนและหลังการขยายเวลาออกอากาศเสรี รวมไปถึงนโยบาย และความเปลี่ยนแปลงในด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการขยายเวลาออกอากาศเสรี 24 ชั่วโมง ของแต่ละสถานี